

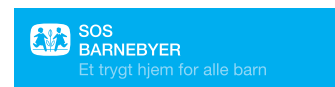
Undervisningsopplegg Skolejoggen 8.-10.trinn

Fag: VALGFAG – Innsats for andre
– Fysisk aktivitet og helse
KROPPSØVING
SAMFUNNSFAG

Periode: 20. AUGUST – 25. SEPTEMBER

Tema: “Skolejoggen”

INNLEDNING:

Gjennom å arrangere Skolejoggen, vil valgfagselevne få en “pangstart” på valgfagene “Innsats for andre” eller “Fysisk aktivitet og helse”. Andre fag kan også vektlegges.

Hensikten med opplegget er å la elevene få arrangementserfaring og å lære om virkelig humanitært arbeid på en praktisk og relevant måte.

Opplegget kan gjøres omfattende dersom skolen har periodisering med mye valgfag i oppstarten av skoleåret. Dersom man bare har 1-2 timer i uka til disposisjon, kan Skolejoggen gjennomføres enkelt. Se forslag til aktiviteter. Det er også mulig å “sette bort” noen oppgaver til de andre valgfagene. For eksempel kan “Medier og informasjon” få i oppgave å markedsføre og dokumentere arrangementet, mens “Produksjon av varer og tjenester” kan stå for salg av mat og drikke etter “Fysisk aktivitet og helse”-elevenes anbefalinger.

Dersom flere lærere veileder og bidrar til arrangementet, vil man kunne gjennomføre Skolejoggen for mange elever. Dersom gruppa er liten og lærerressursen liten, kan det være lurt å begrense antall deltakere.

KOMPETANSEMÅL:

Læringsmålene i dette undervisningsopplegget tjener som etapper på veien mot å nå følgende kompetansemål:

Fra valgfag - Innsats for andre:

Planlegging

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- kjenne til forutsetninger som ligger til grunn for frivillig arbeid
- kartlegge behov for frivillig arbeid i lokalmiljøet i samarbeid med relevante aktører
- planlegge praktiske tiltak som medfører sosial verdiskaping for valgt målgruppe

Praktisk arbeid

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjennomføre planlagte tiltak
- følge etiske retningslinjer og tilpasse kommunikasjon og samhandling til valgt målgruppe
- presentere og vurdere det frivillige arbeidet ut fra erfaringer og samhandling med målgruppen og relevante aktører

Fra valgfag - Fysisk aktivitet og helse:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i gruppeaktiviteter eller individuelle aktiviteter som utfordrer både koordinative og fysiske ferdigheter
- gjøre sitt beste, samhandle med og oppmuntre medelever
- samtale om sammenhengen mellom fysisk aktivitet, mestring og bevegelsesglede

Fra kroppsøving:

- trene på og bruke ulike ferdigheter i utvalde lagidrettar, individuelle idrettar og alternative rørsleaktiviteter

Fra samfunnsfag:

- drøfte verdivalg og aktuelle temaer i samfunnet lokalt og globalt: sosialt og økologisk ansvar, teknologiske utfordringer, fredsarbeid og demokrati

OPPGAVE/ UTFORDRING/ LÆRINGSMÅL:

Vi kan arrangere skolejoggen for elevene i klassen, på trinnet eller på skolen vår og hjelpe barn i andre land.

Kjennetegn på måloppnåelse:

Kriterier	Lav/ kan noe	Middels/ kan ganske godt	Høy/ kan veldig godt
Behovskartlegging	Kan presentere noen forskjeller mellom levekår i Tanzania og Norge for lærer. Kan referere utsagn fra skolens ledelse om hva skolen gjør av humanitært arbeid fra før.	Kan presentere de viktigste forskjeller mellom levekår i Tanzania og Norge. Kan forklare med egne ord hva skolen gjør av humanitært arbeid fra før.	Kan presentere mange forskjeller mellom levekår i Tanzania og Norge. Presenterer på en grundig og overbevisende måte for medelever. Kan bedømme og trekke slutninger ut fra hva skolen gjør av humanitært arbeid fra før.
Arrangement • Planlegging • Gjennomføring • Vurdering	Kommer med innspill i planlegging når lærer spør. Gjør sine oppgaver når hun/han blir bedt om det. Kan vurdere arrangementet ut fra en avkryssingsliste (T-skjema) eller ut fra spørsmål stilt av andre	Kommer med selvstendige innspill i planlegging Viser evne til å selvstendig å utføre oppgaver som står på framdriftsplanen Viser evne til å vurdere arrangementet ut fra T-skjema med egne ord.	Kommer med kreative forslag i planleggingsarbeidet Gjør vurderinger av hva som må gjøres ut fra framdriftsplanen og utfører oppgaver grundig og bra. Analyserer alle sider ved arrangementet og trekker selvstendige slutninger om hva som gikk bra og hva som kunne vært annerledes.
Humanitær innsats	Kan referere stikkord om hvorfor vi skal bidra til SOS-barnebyer	Kan forklare med egne ord hvorfor vi skal bidra til SOS-barnebyer	Kan drøfte begrunne og argumentere for hvorfor vi skal bidra til SOS-barnebyer
Motivasjon av andre	Motiverer andre når lærer eller medelever forklarer hvordan og oppmuntret til det	Viser selvstendig evne til å motivere andre	Jobber målrettet og systematisk for å motivere andre
Samarbeidsevner	Samarbeider med andre av og til	Samarbeider med andre når oppgaven krever det.	Samarbeider målrettet med andre og bidrar til at andre får gjort jobben sin
Arrangementskunnskap	Kan referere enkle prinsipper for et arrangement.	Kan forklare med egne ord de viktigste prinsipper for et arrangement.	Kan begrunne hva som kjennetegner et vellykket arrangement og gi eksempler fra andre arrangement.

Slik kan vi jobbe for å nå målene:

TID	FASE	AKTIVITET	ANSVARLIG	UTFØRT
1 time	MOTIVASJON	Introduksjon: - Vise filmsnutt a. SOS-barnebyer b. Marit Bjørgen - Besøk av lokal ambassadør eller lokal representant fra SOS-barnebyer Slipp “Katta ut av sekken” - Fortell elevene at du vil at de sammen med deg og/eller andre lærere skal arrangere Skolejoggen - Spør hva elevene tror skal til for at de skal kunne klare dette, spør hva for slags mål de vil sette for dette arbeidet. Spør hva de tror skal til for å motivere medelever til å delta i SkolejoggenIdemyldring. Vedlegg 1. T-skjema.		
1 time	KARTLEGGING	Behovskartlegging: - Elevene kartlegger behov for hjelp i Tanzania. Vedlegg 2. - Elevene kartlegger hva skolen gjør av humanitært arbeid allerede. Spør rektor eller andre i skolens ledelse og lag et notat på det som framkommer. Minn elevene på hva som er målet med opplegget. Introduser dagens oppgaver. Del gruppa i to. Ta en oppsummering der dere drøfter hvilken betydning det de har funnet ut kan få for gjennomføringen av Skolejoggen		

2 timer	PLANLEGGING	Lage framdriftsplan - planlegge de ulike fasene i arrangementsprosessen: • Finne fram til den gode gjennomføring av tiltaket. Sjekk opp mot kriteriene på T-skjemaet. Noe som må fylles på? Her kan det være at du som lærer trenger å gi elevene noe innsikt i arrangementslære i form av en presentasjon av et kjent idrettsarrangement eller ved å presentere det du mener er det viktigste å få til. • Gjøre etiske vurderinger. Er det forhold man bør tenke gjennom knyttet til for eksempel diskriminering, ærlighet eller gjensidig respekt (folk som er annerledes enn deg selv) Har skolen elever fra Tanzania som bør snakkes med? • Bli kjent med gruppa medelever som skal delta på Skolejoggen - hva trenger de for å bli motiverte eller klare å delta?/hvilket behov dekkes for dem når de deltar/medfører dette verdiskaping for deltakerne/hva vil de lære av "Skolejoggen"? Hvordan skal arrangementsgruppa ivareta dette? • Fordele ansvar og oppgaver for arrangementet. Hvem gjør hva når? Eksempelvis: ◦ Skaffe til veie utstyr som trengs ◦ Planlegge og avtale tid, sted og rom. ◦ Lage invitasjon ◦ Finne løype		

		○ Skaffe musikk ○ Skaffe premier som kan deles ut ○ Ordne registreringsform ○ Sørge for å holde oversikt over innsamlet beløp ○ Informere de andre elevene på skolen hvordan de kan motivere seg til Skolejoggen ved å bruke materiell fra SOS-barnebyer • Velge presentasjonsform. Hvordan skal Skolejoggen dokumenteres? Bilder, film, intervjuer? Disse timene kan gjennomføres punkt for punkt. For å få til elevmedvirkning, anbefales å introdusere ett og ett spørsmål, la elevene notere hva de tror er viktig, kan tenke seg å gjøre og så videre individuelt, for deretter å drøfte med en medelev eller i grupper og så skape et felles utgangspunkt i en klassesamtale. (Think-Pair-Share) På slutten av økta finner dere fram mål og kriterier og drøfter i hvilken grad dere nærmer dere målet, har fått med de kriteriene som kjennetegner suksess, samt		
2 timer	PLANLEGGING AV ARRANGEMENTET	Elevene jobber med ansvar og oppgaver for arrangementet. Vær nøye med å fortelle elevene hvor mye tid de har til rådighet for å få oppgavene sine gjort. Underveis gir du elevene så konkrete tilbakemeldinger som mulig og oppfordrer dem til å vurdere sitt eget arbeid; Jobber du effektivt, bruker du tida godt, samarbeider du, gjør du dine		

		oppgaver så bra du kan? Husk å starte økte med mål og kriterier og å oppsummere i hvilken grad dere nærmer dere god måloppnåelse.		
2 timer	GJENNOMFØRE SELVE SKOLEJOGGEN • Rigge • Selve løpet • Rydde • Feire!	Rigge til arrangementet. Sette opp start og målsegl, merke løypa, rigge musikk, ordne registrering. Minne alle på hva for slags oppgaver de har under selve arrangementet. Gjennomføre selve arrangement • Rydde vekk det nødvendigste etter arrangementet. Levere tilbake lånt utstyr, fjerne merkebånd Feire at løpet er gjennomført! Trekk fram hva som gikk bra og gi positive tilbakemeldinger til flest mulig.		
2 timer	ETTERARBEID • RYDDE FERDIG • PRESENTERE • VURDERE	Ta en innledende samtale med elevene om hva som skal til for at dere har gjort et bra etterarbeid. Gjennomfør selve etterarbeidet • Rydde etter arrangementet. Levere tilbake lånt utstyr, fjerne merkebånd • Presentere resultat til noen av følgende: • media • foresatte		

		• målgruppen • frivillig organisasjon • Vurdere og evaluere sammen med elever som har deltatt og/eller relevante aktører. Bruk gjerne m-socrative.com for å innhente vurderinger fra deltakere. Elevene kan lage en enkel spørreundersøkelse i Socrative som de kan få medelever til å gjennomføre enten på smarttelefon, Ipad eller PC. Ha en kort oppsummering der dere drøfter grad av måloppnåelse ut fra T-skjemaet som dere lagde første time.		
--	--	---	--	--

RESSURSER:

Utdanningsdirektoratets veiledere for valgfag:

<http://www.udir.no/Lareplaner/Valgfag/Valgfag---veiledninger/Veiledning-til-valgfaget-innsats-for-andre/>

<http://www.udir.no/Lareplaner/Valgfag/Valgfag---veiledninger/Veiledning-i-valgfaget-fysisk-aktivitet-og-helse1/>

SOS-barnebyer:

<http://www.sos-barnebyer.no/skolejoggen>

Landslaget Fysisk Fostring i skolen:

<http://www.lff.no/>

Skolejoggen – mål og kriterier-idémyldring

1. Ha en idédugnad: Hva skal til for at arrangementet skal kunne kalles vellykket?
2. Sorter og grupper idéene.
3. Lag en T-liste
4. Bruk kriterielista og fyll inn mer etter hvert som dere jobber

SKOLEJOGGEN

KRITERIER

DETALJER

SKOLEJOGGEN	
KRITERIER	DETALJER

Eksempel:

1. Ha en idédugnad:

Hva skal til for at arrangementet skal kunne kalles vellykket?

- Mange elever deltar	- Motiverte elever	- Vi lærer av hverandre
- Vi har alt utstyret som trengs	- Vi holder tidsskjemaet vårt	- Vi lærer om forholdene i Mwanza,
- Vi får inn mange penger	- Alle gjør sin jobb	Tanzania
- Elevene forstår hvorfor vi vil samle	- Avisene skriver om oss	- Vi lærer om humanitært arbeid
inn til SOS-barnebyer	- Vi samarbeider godt	- Elevene er fornøyde etter arrangementet

2. Sorter og grupper idéene for eksempel i følgende kriterier: Motiverte elever, arrangementsflyt, samarbeidsevne og kunnskap

3. Lag en T-liste som kan se sånn ut:

SKOLEJOGGEN

KRITERIER	DETALJER
Motiverte elever	Mange deltar Elevene vil være med Elevene forstår hvorfor vi vil samle inn til SOS-barnebyer Vi får inn mange penger
Arrangementsflyt	Vi har alt utstyret som trengs Tidsplanen holder Løypa er godt nok merket til at alle finner fram Oppryddingen går fint Vi dokumenterer arrangementet grundig og bra
Deltakerne og vi får økt kunnskap	Om humanitært arbeid Om SOS-barnebyer Om Tanzania Om HIV/Aids
Samarbeidsevne	Alle gjør sin jobb Vi klarer å holde en god tone når vi jobber Vi hjelper hverandre Vi lærer av hverandre

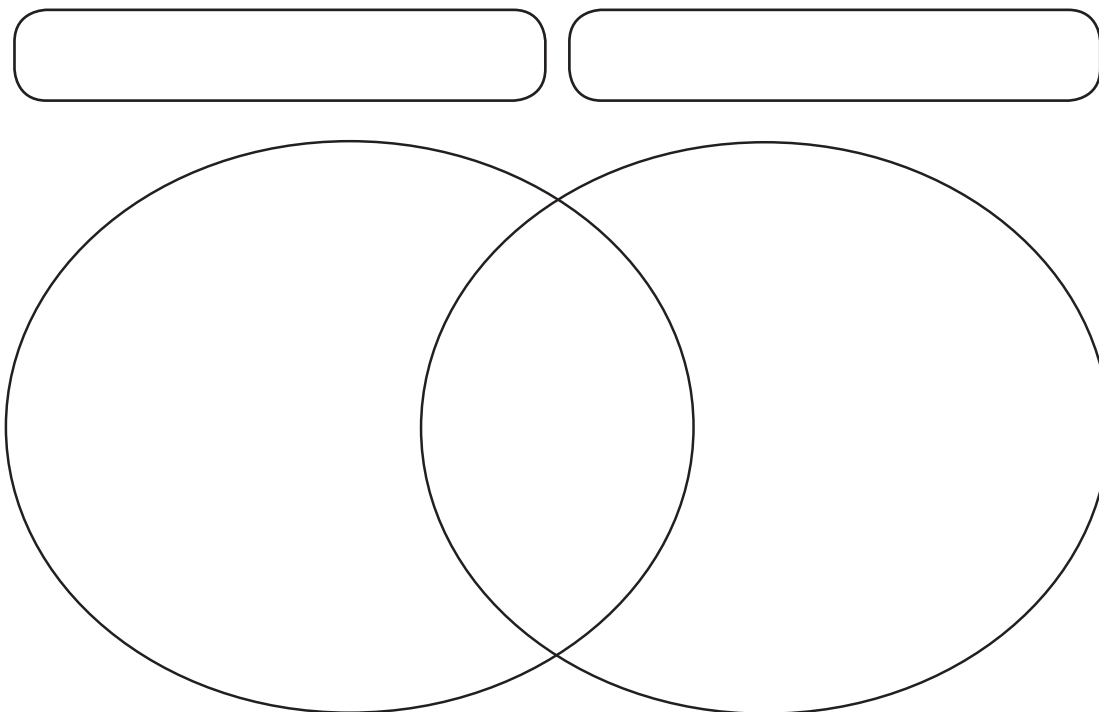
Skolejoggen – Behov for hjelp i Tanzania

Oppgaven din/deres er å vise medelever og andre hvorfor det trengs støtte til å bygge en barneby i Mwanza, Tanzania.

Bruk disse eller andre relevante nettsteder:

- <http://www.ssb.no/helse/artikler-og-publikasjoner/hiv-aids-epidemien-svaert-utbredt>
- <http://www.mwanza-guide.com/>
- Store norske leksikon: <http://snl.no/Afrika>
- <http://www.sos-barnebyer.no/stott-oss/skole-og-barnehage/grunnskole/grunnskolemateriell> Faktaark for ungdomstrinnet.

Lag et venndiagram som illustrerer forskjeller og likheter i levekår mellom Mwanza i Tanzania og ditt hjemsted i Norge.

Basert på venndiagrammet, lag 5 utsagn som starter med:

Jeg håper vår skole vil bidra med støtte til en ny barneby i Mwanza, Tanzania, fordi....

1.
2.
3.
4.
5.

Presenter arbeidet ditt/deres for de andre valgfagselevene og bruk det for å motivere medelever som skal delta på Skolejoggen.